

Longbourn – jiný pohled na Pýcha a předsudek
Knižní tipy, Knižní novinky (16. 2. 2015)

Zdá se, že ani 200 let neubralo románu Pýcha a předsudek na přitažlivosti (poprvé knižně vyšel v roce 1813). Jak pro čtenáře, tak i pro další literáty, kteří se rozhodli buď v ději předloženém Jane Austenovou pokračovat, nebo si vypůjčit některé prvky. Vůbec prvním pokračováním legendárního díla Austenové je román Pýcha, předsudek a namlouvání Sybil Grace Brintonové; ta se ovšem nesoustřeďuje jen na hrdiny zmíněného románu, ale rozvíjí osudy více austenovských hrdinů najednou.

Na podobném principu funguje i zážitkový retro park s motivy austenovských děl pro fanoušky (Shannon Haleová: Austenland). Většinou se ale odvozené příběhy vztahují k panu Darcymu (za svou popularitu tahle postava vděčí hlavně seriálu BBC, kde jej ztvárnil Colin Firth). Právě pan Darcy se stal jakýmsi nedostižným idolem a zároveň romantickou inspirací současných mladých žen (Alexandra Potter: Já a pan Darcy; Beth Pattilová: Jak mi pan Darcy zlomil srdce; Jak mi Jane Austenová zničila život). Někteří autoři raději dávají přednost setrvání v minulosti a tam dále rozvíjejí příběhy manželů Darcyových a jejich potomků, resp. dcer (Elizabeth Astonová: Dcery pana Darcyho; Slečna Darcyová se nevzdává; Strastiplné peníze paní Darcyové), nebo se věnují životu na Pemberley (P. D. Jamesová: Smrt přichází do Pemberley – v tomto případě ovšem s detektivní zápletkou). Zcela na okraj dodejme, že slavné dílo bylo převyprávěné i jako parodie na horor – Seth Graham Smith: Pýcha, předsudek a zombie. Vůbec lze říci, že potenciál románu i jednotlivých postav je stejně velký jako touha se jich literárně zmocnit. Kromě pana Darcyho je vděčnou postavou bezesporu Lydia Wickhamová, její setra Kitty a jistě by nebyla úplně marná ani jejich opomíjená sestra Mary – stejně jako krásná Jane Bingleyová. Až do nedávna však žádného z autorů nenapadlo podívat se na Longbourn, sídlo Bennetových, také z jiného úhlu pohledu. Totiž z pozice lidí sloužících a pracujících. Pak dostala tenhle nápad mladá anglická autorka Jo Bakerová (1974) a napsala román Longbourn (vydala Paseka v překladu Věry Kláskové).

Troufám si tvrdit, že hodnotě předlohy se podařilo dosáhnout pouze a právě jí. Jak kvalitním zpracováním, tak i nápaditým přístupem k tématu. Nejde totiž ani o inspiraci, ani o pokračování, ale přímo o paralelní děj slavného díla. Autorka tak nepřekračuje rámec daný Austenovou a rozvíjí příběh do větší šíře, popisuje, co se dělo „zatím co“ a „mezi tím“, mimo vytýčené prostředí, na okraji známých událostí, v pozadí, v zázemí. Hlavní roli zde tak nehraje ani pan Darcy, ani slečna Bennetová, ale ti, kdo se o ně starají. Služebné a sloužící. Když jsem tuto knihu četla, neustále mi v hlavě naskakovala souvislost s britským seriálem Panství Downton, právě tam se totiž pohlíží i do zákulisí mondénních salonů a přesně tak je to i v případě románu Longbourn. Čtenáře tedy čeká více než zajímavý exkurz do domácnosti, kuchyně, prádelny i šatníků 19. století; navíc je zde odhaleno i koloniální pozadí bohatství anglických vyšších tříd. A zatímco sestry Bennetovy romanticky sní o nápadnících, píšou dopisy a těší se na ples, služky perou jejich ucourané spodničky a z bot seškrabují bláto. Neboť bláto je takřka synonymem pro život a cesty 19. století. „Neviditelné“ síly, které ráno před rozedněním nanosí vodu, zatopí, připraví snídani a celý den jsou na zazvonění k dispozici, mají ale také vlastní sny, touhy i tajemství. Třeba hospodyně paní Hillová nebo služebná Sára, která mezi praním nejvíc touží po cestování a sní o lásce. Poklidný život na sídle naruší jednoho dne

až příchod mladého neznámého muže Jamese, který je přijat jako lokaj a podkoní. Muž, který má ve svém tlumoku mořské škeble, se Sáře nejprve vůbec nezamlouvá. V postavě Jamese se do příběhu dostává jak dramatický prvek, tak i propojení s historickými událostmi. Jeho prostřednictvím se v příběhu objevují napoleonské války, které jen zázrakem přežije. Vrací se jako vysloužilý ze Španělska zpátky do Anglie, ale vlastně je zběhem, jehož úkrytem se stane právě Longbourn. Zpočátku nikdo nic netuší, než se na scéně objeví mstivý důstojník Wickham, který vyhrožuje, že vše oznámí na příslušných místech. V tu chvíli už je do Jamese Sára osudově zamilovaná. A James znovu utíká...

V příběhu je ukryto jedno důmyslné tajemství, ale bylo by škoda případnému čtenáři předem prozrazovat detaily. Snad jen tolik – možná, že pan Bennet syna měl, jen ne s paní Bennetovou...